

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum 12 december 2024

Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen van Partij voor de Dieren inzake
bewonersinitiatieven bosaanleg

Versienummer 1

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Bijlagen

1. Artikel 45 vragen Partij voor de Dieren - Bosinitiatieven
2. Buitengeluk Zwolle. 'Buurtinitiatieven 2023, Groenadoptieprojecten'

Ontwerp besluit

De raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen over de verschillende bewonersinitiatieven voor bosaanleg.

Datum

12 december 2024

Inleiding

De fractie van Partij voor de Dieren heeft op 2 december 2024 schriftelijke vragen gesteld over hoe Zwolle omgaat met bewonersinitiatieven voor vergroening en bosaanleg

Kernboodschap

-

Vraag 1: Onderschrijft het college het belang van groen voor de stad en haar (nieuwe) wijken?

Antwoord: Ja, het college onderschrijft het belang van groen voor de stad en haar (nieuwe) wijken. Een eerste analyse van initiatieven die zijn binnengekomen via het wijkplatform MijnWijk laat zien dat in 2023 van de 15 aanvragen 11 groen georiënteerd zijn. In 2024 zijn er zo'n 40 aanvragen gedaan, waarbij er ten minste 25 groen georiënteerd zijn. Dit laat zien dat er een toename zit in de vindbaarheid van de pagina, maar ook dat groen een belangrijk aandachtsveld is. Als bijlage is het inspiratieboekje 'Buitengeluk Zwolle. Buurtinitiatieven 2023, Groenadoptieprojecten' bijgevoegd.

Vraag 2: Onderschrijft het college het belang van bewonersinitiatieven waar ook nog eens honderden mensen in betrokken zijn?

Antwoord: Ja, het college onderschrijft het belang van bewonersinitiatieven. Het college heeft ook veel waardering voor de mensen die bij al de initiatieven betrokken zijn. Daarom hebben we ook diverse manieren om inwonersinitiatieven te ondersteunen. Zie bijvoorbeeld: [Premie voor bewonersinitiatieven | Gemeente Zwolle](#). Via Groene Loper (bereikbaar via de premie website) zijn bijvoorbeeld verschillende initiatieven voor onder andere gevelgroen ondersteund. En via de website [MijnWijk](#) kunnen ideeën en initiatieven worden ingediend, waarbij de wijkbeheerder van de gemeente hier in adviseert.

Voor de volledigheid richten we ons in de beantwoording vanaf deze vraag op de groene bewonersinitiatieven.

Vraag 3: Is het college het ermee eens dat bewonersinitiatieven die bijdragen aan de doelen van het Groen- en Recreatiebeleid moeten worden omarmd en dat hiermee het vertrouwen tussen bewoners en gemeente wordt bevorderd?

Antwoord: Bewonersinitiatieven kunnen bijdragen aan de doelen van het Groen- en recreatiebeleid. Deze initiatieven willen we als gemeente graag kennen en waar mogelijk omarmen en ondersteunen.

De bewonersinitiatieven zijn heel divers. Er is een groot aantal kleinere initiatieven. Met 'klein' bedoelen we bijvoorbeeld initiatieven die zich richten op het vergroenen van een straat, zowel de privé tuin als in de openbare ruimte. Deze initiatieven zijn vaak snel gerealiseerd omdat ze kunnen rekenen op een groot draagvlak maar daar niet afhankelijk van zijn, men is vrij in de keuze om met de eigen tuin mee te doen. Het initiatief past in de straat/omgeving. De kosten zijn vaak niet heel groot, onder andere door eigen werkzaamheden of uitruil van planten. En het eigenaarschap van de locatie is duidelijk, bijvoorbeeld de initiatiefnemers zelf of de gemeente of woningbouwcoöperatie. De effecten van deze

Datum

12 december 2024

initiatieven zijn lokaal groot. Ook omdat ze als motiverend voorbeeld werken voor anderen. Het overzicht van de bewonersinitiatieven die nu bekend zijn, staat hier: [MijnWijk](#)

Daarnaast zijn er bewonersinitiatieven die we 'groot' kunnen noemen. Deze vinden wij ook belangrijk en kunnen bijdragen aan de doelen van het Groen- en recreatiebeleid. Maar realisatie is minder eenvoudig. Dit zit vaak in dezelfde factoren: ruimte en de huidige invulling, de eigenaren, kosten en draagvlak. Deze bewonersinitiatieven kennen afhankelijkheid van één of meer van deze factoren. Deze initiatieven kunnen we niet altijd zomaar volledig ondersteunen omdat een afweging wordt gevraagd op inzet, menskracht en middelen. Daarnaast is invulling van 'de ruimte' ook niet eenvoudig en vraagt dit grote afwegingen op bijvoorbeeld bereikbaarheid, wonen of groen. Er zijn veel opgaven en ambities (niet enkel vanuit groen) en dat past vaak niet zomaar op dezelfde meters. De vraag: 'hoe kan het creatief wel', is vaak een ingewikkelde zoektocht. We zijn ons ervan bewust dat dit voor inwoners demotiverend en zelfs frustrerend kan werken. Dat proberen we ten alle tijden te voorkomen, maar we weten dat dit niet altijd lukt.

Vraag 4: Welke bewonersinitiatieven t.a.v. bomen en/of bos zijn bij het college bekend? Voor welke van die initiatieven bestaat een ruimtevraag en is het college actief ruimte aan het zoeken? Op welke manier wordt hierin geprioriteerd?

Antwoord: De bij het college bekende bewonersinitiatieven met als doel bomen/bos met een grote ruimtevraag zijn:

- a. Voedselbos: De pachtovereenkomst tussen dit initiatief en ons als gemeente is gesloten. Dit initiatief zit momenteel in vergunningfase.
- b. WijkKwekerij: Het doel is kweken van bomen en struiken uit biologische zaden voor het vergroenen van tuinen en de wijk Stadshagen. De WijkKwekerij heeft een tijdelijke bruikleenovereenkomst op een locatie die maatschappelijk moet worden ingevuld. Deze plek is in 2025 nog te gebruiken. Maar een kwekerij heeft een lange termijn perspectief nodig. Er wordt nu onderzocht door initiatiefnemers, met ondersteuning vanuit wijkregisseur Stadshagen, of in wijk De Tippe de biohub de definitieve plek kan zijn voor de WijkKwekerij. Over de biohub in De Tippe is nog wel onzekerheid.
- c. Stadshagerbos: zie vraag 8

De prioritering om deze bewonersinitiatieven te ondersteunen is vooral vraagafhankelijk. Een aantal gemeentelijke medewerkers heeft dit als taak zoals de wijkregisseurs en/of de aanjagers groene bewonersinitiatieven. Dit werkt goed bij de 'kleinere' initiatieven. Zie ook de beantwoording bij vraag 3. Bij ruimtevragende 'grote' initiatieven is vaak meer dan alleen ondersteuning nodig. Deze vragen vaak een brede afweging over de ontwikkeling van een gebied. Zie ook vraag 5. Hoe eenvoudig de vraag is in te passen in de omgeving is afhankelijk van meerdere onderwerpen. Onder andere, hoe sluit dit aan bij de bredere opgave waar gemeente voor staat, zijn er (ondergrondse) conflicten in ruimteclaims en zijn er goede mogelijkheden voor ontwikkeling danwel instandhouding van het initiatief.

Vraag 5: De initiatiefnemers hebben te maken met langdurige procedures vanwege visievormings- en participatietrajecten. Is het college bereid om mee te werken met actieve bewonersinitiatieven en slepende procedures te versnellen?

Antwoord: Ja, het college is bereid mee te werken met actieve bewonersinitiatieven. Ze ziet ook de noodzaak van een voorspoedige doorlooptijd van procedures, om de positieve energie niet verloren te

Datum 12 december 2024

laten gaan. Tegelijk vraagt dit ook om een afweging op inzet, menskracht en middelen van onze ambtelijke organisatie.

Bovendien geldt voor de initiatieven met een (grote) ruimtevraag dat de procedures niet altijd snel kunnen. Soms zijn er voor eenzelfde ruimte verschillende plannen, die allemaal belangrijk zijn vanuit verschillende doelen en opgaven van de gemeente. Dan lukt het niet altijd om te versnellen. Voorbeelden hiervan zijn het Stadshagerbos en het voedselbos. Rondom Stadshagen is de afgelopen jaren een proces lopende om voor Stadsbroek andere invullingen te onderzoeken dan een uitbreidingswijk. In Stadsbroek lijkt nu een mogelijkheid te ontstaan door het raadsbesluit in 2024 met de richtinggevende uitspraken voor Stadsbroek. Stadsbroek wordt niet aangemerkt als mogelijke grootschalige uitleglocatie. Er kan een visie ontwikkeld worden voor Stadsbroek richting een parklandschap met diverse functies. Of het lukt om hier een Stadshagerbos van minimaal 35 hectare te realiseren is echter nog niet duidelijk. In 2025 wordt een visie voor dit gebied gemaakt met alle functies inclusief afwegingskader en doorkijk op de benodigde investeringen.

Voor het voedselbos geldt dat de locatie die hiervoor is aangedragen binnen een gebiedsproces viel. Deze processen kennen een langere doorlooptijd.

Vraag 6: Contacten met gemeente verlopen vaak traag, vaak was er wisseling van gemeentelijke projectleiders waardoor volledig overzicht bij deze projectleiders ontbrak of geen mandaat om zaken te beslissen werd gevoeld. Is het college hiervan op de hoogte en wat vindt het college hiervan?

Antwoord: Het college is hiervan op de hoogte en betreurt dit. Tegelijk is dit met de veelheid aan opgaven, projecten en wisselingen in de organisatie niet volledig te voorkomen. Uiteraard is het streven om alle initiatieven die bijdragen aan onze gemeentebrede opgaven op een juiste wijze te begeleiden. Immers een juiste begeleiding van gemeentezijde, maakt ook dat onze eigen organisatie efficiënter kan worden ingezet.

Vraag 7: Door bovengenoemde traagheid, ondoorzichtigheid en tegenslag zijn er initiatiefnemers afgehaakt. Een ander voorbeeld is het sluiten van een pachtcontract met de gemeente wat ruim 3 jaar heeft geduurd. Waarom duren deze en soortgelijke processen zo lang? Heeft dit ook te maken met de rechtsvorm die gekozen wordt voor het initiatief?

Antwoord: De gemeente moet in haar toekenning van gronden rekening houden met de uitwerking van het Arrest Didam. Daarnaast speelde in het genoemde voorbeeld betreffende het pachtcontract ook de vraag uit de buurt om een gebiedsvisie op te stellen. Er is gekozen om het initiatief in de gebiedsvisie mee te nemen, om processen op elkaar te laten aansluiten en niet onderling te frustreren. Tot slot was de vorm van de overeenkomst een uitzoekpunt. De financiële onderbouwing van het plan gaf niet voldoende zekerheid.

Genoemde voorbeeld laat zien dat er meerdere redenen zijn waarom, zeker de initiatieven waar sprake is van een (grote) ruimteclaim met impact op de omgeving, zorgvuldig doorlopen moeten worden en daarmee tijd vragen. Daarnaast willen we nog het onderscheid benoemen tussen kortjarige initiatieven (bijvoorbeeld begrazing) en langjarige initiatieven (zoals bosontwikkeling). Voor langjarige initiatieven dient in de afweging van locaties ook (ver) vooruit te worden gekeken om eventuele opgaven die nog gaan spelen niet te frustreren.

Vraag 8: Er is door vele organisaties zoals Meerbomen.nu, Windesheim, Trees for all, Natuurateliers en Provincie, maar ook bewoners en vrijwilligers al veel tijd en geld geïnvesteerd

Datum

12 december 2024

in het Stadshager bos bijvoorbeeld. Ziet het college de waarde hiervan en wat gaat zij hiermee doen?

Antwoord: Ja, wij zien de waarde van het initiatief Stadshagerbos en welke stappen de initiatiefnemers allemaal al genomen hebben om tot realisatie te komen. Daar hebben wij bewondering en respect voor.

Tegelijkertijd is het Stadshagerbos van minimaal 35 hectare een flinke ambitie, niet alleen door de omvang maar ook omdat een bos een definitieve invulling is van een plek zonder financiële drager. Als gemeente onderschrijven wij dat het Stadshagerbos bijdraagt aan de doelen van het Groen- en recreatiebeleidsplan. Maar als gemeente hebben wij meer grote opgaven en doelen, zoals woningbouw en (sociale) voorzieningen. Met dat Stadsbroek niet meer primair als uitbreidingslocatie van woningbouw Stadshagen wordt aangewezen is al een eerste belangrijke invulling gegeven aan de wensen/geluiden uit de omgeving om meer en gevarieerd uitloopgebied nabij Stadshagen te krijgen. Het is niet altijd mogelijk om langlopende procedures te voorkomen. Het invullen van een locatie en het afwegen van grote belangen vraagt zorgvuldigheid en een democratisch proces en dat kost tijd. Zie ook het antwoord onder vraag 5.

Vraag 9: Bij aanvang van een initiatief is een incidentele subsidie aangevraagd en toegezegd vanuit Circulaire economie en Groenbeleid. Helaas blijkt bij de realisatie nu dat dit nu niet meer beschikbaar is. Kan het college toelichten hoe dat komt en is het college bereid de subsidie alsnog toe te kennen?

Antwoord: De subsidie waar hier naar wordt verwezen betrof niet zozeer een subsidie als wel incidenteel gemeentelijk geld wat in het betreffende jaar vrij ingezet kon worden voor vergroeningsprojecten en -initiatieven. Dit incidentele geld is nu niet meer beschikbaar. Binnen Zwolle zijn alle beschikbare subsidies te bekijken en aan te vragen via [Subsidies en subsidieregelingen | Gemeente Zwolle](#). Daarnaast is binnen provincie Overijssel het programma Natuur voor Elkaar wat op verschillende onderwerpen ook financiële bijdrage kan leveren: [Natuur voor Elkaar](#). Daarnaast zijn er subsidies beschikbaar via de provincie Overijssel voor aanleg (en beheer) van landschapselementen: [Agrarisch natuur- en landschapsbeheer \(SNL\) - Loket provincie Overijssel](#). Mogelijk kunnen deze bijdragen aan de realisatie van elementen binnen het initiatief.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

Waarnemend secretaris, Frank Wijnandts